

Justiits- ja Digiministeeriumi kaasamisplaan: olulisemad algatused 2025. aastal

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
1. Eelnõud, väljatöötamiskavatsused				
Isikuandmete töötlemine uuringuteks (isikuandmete kaitse seaduse muutmise VTK)	II kv	Kirjalikud konsultatsioonid, vajadusel teemapõhised kohtumised sidusrühmadega. Ministeeriumid, Riigikantselei, Õiguskantsleri kantselei, Andmekaitse Inspeksioon, Statistikaamet, Rahvusrhiiv, Eesti Advokatuur, Eesti Juristide Liit, Eesti Linnade ja Valdade Liit, Riigikohus, Tallinna Ringkonnakohus, Tartu Ringkonnakohus, Tallinna Halduskohus, Tartu Halduskohus, Tartu Ülikool, Tallinna Tehnikaülikool, Tallinna Ülikool, Eesti Maaülikool, Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, Eesti Lennuakadeemia, Kaitseväe Akadeemia, Sisekaitseakadeemia, Tallinna	Uuendame isikuandmete kaitse seaduses toodud võimalusi isikuandmete kasutamiseks teadustegevuses ja poliitikakujundamises. Tänapäeva riigivalitsemises ei kasutata otsuste tegemisel andmeanalüüsi võimalusi kaugeltki piisavalt, kuigi andme- ja teaduspõhisus saab toetada poliitikakujundamist ja paremat teenuste pakkumist, võimaldades otsustajatele analüütilist otsustustuge ning tõhustades protsesse. Läbimõeldult rakendatuna muudab see otsustusprotsessi	Kristel Niidas kristel.niidas@justdigi.ee

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
		Tehnikakõrgkool, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, Kõrgem Kunstikool Pallas, Rektorate Nõukogu, Rakenduskõrgkoolide Rektorate Nõukogu, Eesti teaduste akadeemia, SA Eesti Teadusagentuur, Eesti Isikuloo Keskus, Eesti Mälu Instituut, Inimõiguste Instituut, e-Riigi Akadeemia, Eesti Koostöö Kogu, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon, Eesti Tööandjate Keskkliit, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit, Eesti Andmekaitse Liit	läbipaistvamaks ja võimaldab otsustega kaasnevaid mõjusid objektiivsemalt arvesse võtta. Selleks tuleb luua lahendus, mis soodustaks andmete kasutamist, kuid tagaks inimese privaatsuse kaitse ja andmete turvalisuse. Sellised lahendused peavad olema võimalikult tehnoloogianeutraalsed arvestades samal ajal teadusuuringute laia käsitlemisega isikuandmete üldmääruse kohaselt.	
Avaliku teabe seaduse muutmine (VTK)	II-III kv	Kirjalikud konsultatsioonid, vajadusel teemapõhised kohtumised sidusrühmadega. Ministeeriumid, Riigikantselei, Õiguskantsleri kantselei, Andmekaitse Inspektsioon, Statistikaamet, Tarbijakaitse- ja Tehnilise Järelevalve Amet, Finantsinspektsioon, Rahvusarhiiv, Eesti Advokatuur,	Suurendame riigi läbipaistvust läbi avaliku teabe regulatsiooni kaasajastamise. Eesmärk on muuta teave seal, kus vajalik, avalikkusele paremini kättesaadavaks, kasutades selleks võimalusel uusi tehnoloogiaid. Samas	Helen Uustalu helen.uustalu@justdigi.ee

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
		<p>Eesti Juristide Liit, Eesti Linnade ja Valdade Liit, Riigikohus, Tallinna Ringkonnakohus, Tartu Ringkonnakohus, Harju Maakohus, Pärnu Maakohus, Tartu Maakohus, Viru Maakohus, Tallinna Halduskohus, Tartu Halduskohus, Riigikontroll, Eesti Pank, Tartu Ülikooli õigusteaduskond, Tallinna Ülikooli Ühiskonnateaduste Instituut, Tallinna Tehnikaülikooli õiguse instituut, Eesti teaduste akadeemia, SA Eesti Teadusagentuur, Eesti Isikuloo Keskus, Eesti Mälu Instituut, Inimõiguste Instituut, e-Riigi Akadeemia, Eesti Koostöö Kogu, Eesti Pangaliit, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon, Eesti Tööandjate Keskliit, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit, Eesti Andmekaitse Liit, Open</p>	<p>peame seisma ka selle eest, et kaitset päriselt vajav teave (nt julgeolekuga seonduv) ka vajaliku kaitse saaks.</p>	

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
		Knowledge Estonia, Eesti Meediaettevõtete Liit, Eesti Ajakirjanike Liit		
Tööstusjulgeoleku parandamine (RSVS eelnõu)	II kv	Eelmise aasta pinnalt, et nt RSVS tööstusjulgeoleku eelnõu väljatöötamise raames sai kaasatud lisaks tavapärastele koostööpartneritele (ministeeriumid, Riigikantselei, PSI-d, AKI jne) ka arvamuse saamiseks Eesti Kaitse- ja Kosmetööstuse Liit, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon ning Eesti Ehitusettevõtjate Liit. Samale ringile esitame rakendusakti, st RSVKK kavandi, sel aastal, kui seaduseelnõu enda menetlus Riigikogus kulgeb plaanipäraselt.	RSVS nn tööstusjulgeoleku eelnõu Riigikogus heakskiitmisel on vaja koostada ka rakendusakti, st riigisaladuse ja salastatud välisteabe kaitse kord (VV määrus), muudatused.	Signe Reinsalu
Haldusjärelevalve regulatsiooni kaasajastamine (VTK)	II-II kv	Ministeeriumid, põhiseaduslikud institutsioonid, ülikoolide õigusteaduskonnad, Eesti Juristide Liit, Eesti Linnade ja Valdade liit.		Monika Tappo

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
Korralduseseaduse eelnõu	III-IV	Ministeeriumid, põhiseaduslikud institutsioonid, ülikoolide õigusteaduskonnad, Eesti Juristide Liit, Eesti Linnade ja Valdade liit.	Tegemist seaduse reformiga, mille raames vaadatakse praktikas tekkinud probleeme silmas pidades üle suur hulk olemasolevaid erimeetmeid. Lisaks kaalume ka täiendavate meetmete sõnastamist (nt kontrolltehing, andmetöötluse alused). Uuenduskuuri läbivad avalikke kogunemisi ja kahju hüvitamist reguleerivad sätted. Eelnõu koostame koostöös Siseministeeriumiga.	Mari Käbi Mari.kabi@justdigi.ee
Haldusmenetluse seaduse muutmise (HMS eelnõu)	III-IV	Ministeeriumid, põhiseaduslikud institutsioonid, ülikoolide õigusteaduskonnad, Eesti Juristide Liit, Eesti Linnade ja Valdade liit.		Uus nõunik
EL poliitreklaami määruse rakendamine (Reklaamiseaduse muutmise eelnõu)	III-IV	Ministeeriumid, põhiseaduslikud institutsioonid, ülikoolide õigusteaduskonnad, Eesti Juristide Liit, Eesti Linnade ja Valdade liit.		Mariko Jõeorg-Jurtšenko

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
Taustakontrolli üldosa seaduse eelnõu koostamine (VTK ja eelnõu)	III-IV	Ministeeriumid, põhiseaduslikud institutsioonid	Koostame koostöös Siseministeeriumiga taustakontrolli üldosa seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse. Eesmärk on pakkuda terviklahendus taustakontrollide läbiviimiseks.	Signe Reinsalu
Keskse teabe edastuse ja dokumentide kättetoimetamise töhustamise lahenduse VTK	II kv	Ministeeriumid, Õiguskantsleri Kantselei, Riigi Infosüsteemi Amet, Registrate ja Infosüsteemide Keskus, Andmekaitse Inspeksioon, Maksu- ja Tolliamet, Tööinspeksioon, Statistikaamet, Politsei- ja Piirivalveamet, Sotsiaalkindlustusamet, Eesti Advokatuur, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda, Riigikogu, Tallinna Linnakantselei, Eesti Linnade ja Valdade Liit, Kaitseressursside Amet, Transpordiamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Maa- ja Ruumiamet, Eesti	Väljatöötamiskavatsuses toodud ettepaneku eesmärgiks on võtta kasutusele keskne ja tõhus teabe edastamise ning kättetoimetamise lahendus, mis võimaldab kiirema ja tõhusama dokumentide kättetoimetamise. See toob kaasa kulude kokkuhoiu, ühtlustades samal ajal regulatsioone ja praktikat. Keskse dokumentide ja teabe kättetoimetamise keskkonna loomine aitab tagada põhimõtet, et e-riigis toimub dokumentide	Mai-Liis Kullama Mai-liis.kullama@gmail.com Helena Lepper Helena.lepper@justdigi.ee Marten Jakobson marten.jakobson@justdigi.ee

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
		Liikluskindlustuse Fond, Keskkonnaamet, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda	kättetoimetamine ja teabe edastamine esmalt elektrooniliselt, välja arvatud õigusaktides sätestatud juhul või kui kodanik on märkinud või teavitanud teisiti. Lisaks soovitakse laiendada kättetoimetamisel selle tähtaegselt mittevastuvõtmisel ajutiselt e-teenuste piiramise funktsiooni kuni dokumendi kättetoimetamiseni.	
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2023/2225, 18. oktoober 2023, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2008/48/EÜ, ülevõtmine	II kv	Kirjalikud konsultatsioonid, vajadusel teemapõhised kohtumised sidusrühmadega. Ministeeriumid, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Eesti Pank, Eesti Pangaliit, Finance Estonia, Eesti Liisingühingute Liit, Eesti Võlausaldajate Liit, Eesti Tarbijakaitse Liit, Finantsinspeksioon, Pärnu	Uue tarbijakrediidi direktiivi ülevõtmiseks tuleb muuta võlaõigusseadust, krediidandiandjate ja vahendajate seadust ning tarbijakaitse seadust. Direktiiviga soovitakse olemasolevaid tarbijakrediidi reegleid	Kaidi Pops Kaidi.pops@justdigi.ee

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
		Maakohus, Tartu Ülikooli õigusteaduskond, Tallinna Ülikooli Ühiskonnateaduste Instituut, Tallinna Tehnikaülikooli sotsiaalteaduskond, Eesti Omanike Keskliit, Eesti Noorteühenduste Liit	ajakohastada, et need arvestaksid alates kehtiva direktiivi 2008/48 vastuvõtmisest ilmnenu muudatustega, näiteks seoses digitaliseerimisega. Samuti soovitakse saavutada tarbijakrediidi regulatsiooni suurem harmoneerimine, et tagada siseturu toimumine ning tarbijate ühtlane kaitsetase liidus.	
Täitemenetluse seadustiku ja kohtutäituri seaduse muutmise seadus (eelnõu) VTK huvigruppidele saadetud 21.03.2024	III-IV	Ministeeriumid, Riigikohus, kohtud, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda, Eesti Advokatuur, Eesti Juristide Liit, Eesti Kindlustusseltside Liit	Eelnõuga lahendatakse praktikas tõusetunud täitemenetluse kitsaskohtasid, vaadatakse üle täitekulude regulatsioon ning ajakohastatakse kohtutäituri tasumäärasid. Samuti vaadatakse üle kohtutäituri poolt ametitegevuses tekitatud kahju hüvitamise reeglid ning ajakohastatakse aukohtu- ja	Aleksandr Logussov (aleksandr.logussov@justdiigi.ee)

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
			distsiplinaarmenetluse reegleid.	
Täitemenetluse seadustikus sissetuleku arestimise regulatsiooni ülevaatamine (VTK)	III-IV	Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda, kohtutäiturid, Rahandusministeerium, Sotsiaalministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Maksu- ja Tolliamet, Töötukassa, Tervisekassa, Sotsiaalkindlustusamet, Võlanõustajate Liit	Eesmärk on välja selgitada praktikas tõusetunud probleemid seoses pangakonto ja sissetuleku arestimisega ja pakkuda nende ületamiseks sobivad lahendusviisid.	Aleksandr Logussov (aleksandr.logussov@justdigi.ee)
Pankrotihalduri kutse ja tasusüsteemi ajakohastamine (VTK) Kaasamiskiri ettevalmistamisel	IV	Kirjalikud konsultatsioonid, vajadusel teemapõhised kohtumised sidusrühmadega. Ministeeriumid, Riigikohus, kohtud, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda, Eesti Advokatuur, Eesti Juristide Liit,	Uuendame pankrotihalduri kutse regulatsiooni (kaardistame probleemid ja pakume lahendusettepanekuid). Kaasatud isikutele anname eelnevalt võimaluse arvamust avaldaja ja ettepanekuid teha.	Juta Jõgis (juta.jogis@justdigi.ee)
Eestkoste seadmise menetluse muudatused (VTK)	III-IV	Kirjalikud konsultatsioonid, vajadusel kohtumised sihtrühmadega.	Eesmärk on leida sobivad õiguslikud lahendusi olulisematele eestkoste seadmise probleemidele.	Mari Kirs (mari.kirs@justdigi.ee)

Nimetus	Kaasamise algusaeg <i>(kuu või kvartali täpsusega)</i>	Kaasamine <i>(Kaasamistegevused¹, kaasatavate esialgne nimekiri)</i>	Lisainfo <i>(Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)</i>	Kontaktisik <i>(Vastutava ametniku nimi ja e-post)</i>
		Sotsiaalministeerium, kohtud, EKEI, Eesti Psühhiatrite Selts.		

<p>AutÕS muutmise seaduse eelnõu (2024 VTK järgsed osalised tegevused)</p>	<p>II-III</p>	<p>Kirjalikud konsultatsioonid, vajadusel kohtumised sihtrühmadega. KuM, RaM, Õiguskantsleri kantselei, Patendiamet, Eesti Advokatuuri intellektuaalse omandi ja IT-õiguse komisjon, Eesti Juristide Liit, Riigikohus, Tallinna Ringkonnakohus, Tartu Ringkonnakohus, Harju Maakohus, Pärnu Maakohus, Tartu Maakohus, Viru Maakohus, Tartu Ülikooli õigusteaduskond, Tallinna Tehnikaülikooli õiguse instituut, Tallinna Ülikooli ühiskonnateaduste instituut, Eesti Autorite Ühing, Eesti Esitajate Liit, Eesti Fonogrammitootjate Ühing, Eesti Audiovisuaalautorite Liit, Eesti Näitlejate Liit, Filmi Esmasalvestuse Tootjate Ühing, Balti Uudismeedia Väljaandjate Ühing, Eesti Autoriõiguste Kaitse Organisatsioon, Eesti Meediaettevõtete Liit, Eesti Kirjastuste Liit, Eesti Kirjanike Liit, Eesti Ajakirjanike Liit, Eesti Interpreetide Liit, Eesti Ringhäälingute Liit, Eesti Heliloojate Liit, Eesti</p>	<p>Eesmärk leida paindlikum lahendus erakopeerimise tasu jaotamise mehhanismile ning vähendada bürokraatiat</p>	<p>Kärt Nemvalts (Kart.Nemvalts@justdigi.ee)</p>
--	---------------	--	---	--

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
		<p>Filmirežissööride Gild, Eesti Stsenaristide Gild, Eesti Dokumentalistide Gild, Eesti Kinoliit, Eesti Filmi Instituut, Eesti Kultuuri Koda, MTÜ Wikimedia Eesti, AS Ekspress Grupp, Postimees Grupp, AS Õhtuleht Kirjastus, Bonnier Grupp, AS All Media Eesti, Kanal2, Eesti Interneti Sihtasutus, MTÜ Internet Society Estonia, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit, Eesti Rahvusringhääling, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Töandjate Keskliit, Teenusmajanduse Koda</p>		
<p>Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) 2023/2411, 18. oktoober 2023, milles käsitletakse käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning millega muudetakse määrusi (EL) 2017/1001 ja</p>	<p>III</p>	<p>MKM, RPM, Patendiamet, Patendivolinike Koda, Eesti Advokatuuri intellektuaalse omandi ja IT-õiguse komisjon, Eesti Juristide Liit, Tartu Ülikooli õigusteaduskond, Tallinna Tehnikaülikooli õiguse instituut, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti</p>	<p>Eesmärk on lihtsustada tarbijate jaoks selliste käsitöenduslike ja tööstustoodete kvaliteedi äratundmist ja ka teadlikumate valikute tegemist. Eesmärk on aidata edendada, ligi meelitada ja säilitada</p>	<p>Kärt Nemvalts (Kart.Nemvalts@justdigi.ee)</p>

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
(EL) 2019/1753 rakendamiseks vajalike seaduse muudatuste koostamine ja menetlemine		Ehitusmaterjalide Tootjate Liit, Eesti Kaupmeeste Liit, Eesti Keemiatööstuse Liit, Eesti Mööblitootjate Liit, Eesti Plastitööstuse Liit, Eesti Puitmajaliit, Eesti Rõiva- ja Tekstiililiit, Eesti Trüki- ja Pakenditööstuse Liit, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon, Ravimitootjate Liit, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Eesti Mäetööstuse Ettevõtete Liit, Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit, Eesti Interneti Sihtasutus	oskusi ja töökohti Euroopa eri piirkondades, aidates kaasa nende piirkondade majandusarengule. Eesmärk on ka tagada, et traditsioonilised käsitööndus- ja tööstustooted pälviksid põllumajandustoodetega analoogilise kaitse. Eesti seisukohad kättesaadavad Riigikogu ELAK kodulehelt	
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2024/1069, milles käsitletakse avalikus elus osalevate isikute kaitsmist ilmselgelt põhjendamatute nõuete või kuritarvituslike kohtumenetluste (avalikus elus osalemise vastased strateegilised hagid) eest, ülevõtmine	III-IV	Välisministeerium, Kultuuriministeerium, Harju Maakohus, Pärnu Maakohus, Tartu Maakohus, Viru Maakohus, Tallinna Ringkonnakohus, Tartu Ringkonnakohus, Riigikohus, Eesti Advokatuur, Notarite Koda,	Direktiiv sisaldab menetluslikke tagatise avalikus elus osalevate isikute kaitsmiseks, mida on võimalik rakendada tsiviilkohtumenetluses juhul, kui nende vastu on esitatud ilmselgelt põhjendamatuid nõudeid või algatatud kuritarvituslikke kohtumenetlusi (II, III, IV)	Stella Johanson Stella.johanson@justdigi.ee

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
		Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda, Tallinna Ülikool, Eesti Meediaettevõtete Liit, Eesti Teaduste Akadeemia, Tartu Ülikool, Tallinna Tehnikaülikool, Eesti Inimõiguste Keskus, Avatud Eesti Fond, Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Tarmu Tammerk, Õiguskantsleri Kantselei Eesti Ajakirjanike Liit Kohtunike Ühing Juristide Liit	ptk), samuti kaitsenorme kolmandates riikides toimuvate menetluste puhul (V ptk). Direktiivi ülevõtmise tähtaeg on 07.05.2026 (art 22 lg 1).	
Andmehaldusmääruse rakendamise seadus Andmehaldusmääruse pikk nimi: Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2022/868, Euroopa andmehalduse kohta ning millega muudetakse määrust (EL) 2018/1724 (andmehalduse määrus).	II kv (suuremas ringis) väiksemas ringis juba käinud	Kirjalik konsultatsioon/arvamuse küsimine, vajadusel teemapõhised kohtumised. Lisaks avalik konsultatsioon, kõigil huvilistel võimalik tagasisidet anda. Esialgne nimekiri (võib muutuda): Ministeeriumid Andmekaitse Inspektsioon Statistikaamet	Andmehalduse määrus (määrus (EL) 2022/868) on raamistik usalduse suurendamiseks vabatahtliku andmete jagamise vastu, millest saavad kasu ettevõtjad ja kodanikud. See hõlmab meetmeid, mille abil: 1. reguleerida teatavate selliste avaliku sektori	Stina Avvo (stina.avvo@justdigi.ee) Kuldar Aas (kuldar.aas@justdigi.ee)

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
		<p>Eesti Kaubandus-Tööstuskoda Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit Riigi Infosüsteemi Amet Eesti Linnade ja Valdade Liit Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon Konkurentsiamet Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p>	<p>valduses olevate andmete taaskasutamist, mille suhtes kohaldatakse teiste isikute õigusi (kaitstud andmed, näiteks isikuandmed või konfidentsiaalsed äriandmed);</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. edendada andmete jagamist andmevahendustee nuste osutajate reguleerimise kaudu; 3. soodustada andmete jagamist altruistlikel eesmärkidel ning 4. luua Euroopa Andmeinnovatsiooni Nõukogu, et hõlbustada parimate tavade jagamist. 	

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
			Siseriiklikult vajalik rollide ja karistuste sätestamine.	
<p>Tehisintellekti määruse rakendamise seadus</p> <p>Tehisintellekti määruse täispikk nimi: Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2024/1689, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 300/2008, (EL) nr 167/2013, (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1139 ja (EL) 2019/2144 ning direktiive 2014/90/EL, (EL) 2016/797 ja (EL) 2020/1828 (tehisintellekti käsitlev määrus)</p>	II kv	<p>Kirjalik konsultatsioon/arvamuse küsimine, vajadusel teemapõhised kohtumised. Lisaks avalik konsultatsioon, kõigil huvilistel võimalik tagasisidet anda.</p> <p>Esialgne nimekiri (võib muutuda): Ministeeriumid Andmekaitse Inspeksioon Terviseamet Raviamet Transpordiamet Finantsinspeksioon Põllumajandus- ja Toiduamet Eesti Kaubandus-Tööstuskoda Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit Riigi Infosüsteemi Amet Eesti Linnade ja Valdade Liit Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon</p>	<p>Tegemist on riskipõhise raamistikuga, mille eesmärk on edendada inimkeskse ja usaldusväärse tehisintellekti kasutuselevõttu, tagades samal ajal tervise, ohutuse ja põhiõiguste, sealhulgas demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja keskkonnakaitse kõrgetasemelise kaitse tehisintellektisüsteemide kahjuliku mõju vastu liidus, ning toetada innovatsiooni. Sisuliselt loob see määrus raamistiku, mida ettevõtjad peavad järgima oma tehisintellektisüsteemi arendamisel, et see oleks</p>	<p>Stina Avvo (stina.avvo@justdigi.ee)</p> <p>Henrik Trasberg (henrik.trasberg@justdigi.ee)</p>

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
		Eesti Andmekaitse Liit Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	turule lastav ja liidus lubatud kasutada. Määrus loob üldised nõuded tehisintellekti regulatiivseteks liivakastideks, kus saab oma süsteemi enne testida, kui see turule lastakse. Siseriiklikult vajalik liivakasti ülesseadmine, rollide ja karistuste sätestamine.	
Andmemääruse rakendamise seadus Andmemääruse täispikk nimi: Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2023/2854, ühtlustatud õigusnormide kohta, millega reguleeritakse õiglast juurdepääsu andmetele ja andmete kasutamist, millega muudetakse	II – III kv	Kirjalik konsultatsioon/arvamuse küsimine, vajadusel teemapõhised kohtumised. Lisaks avalik konsultatsioon, kõigil huvilistel võimalik tagasisidet anda. Esialgne nimekiri (võib täieneda): Ministeeriumid Andmekaitse Inspeksioon	Eesmärk on edendada õiglast juurdepääsu andmetele ja hõlbustada nende kasutamist. Selleks luuakse ühtlustatud eeskirjad, mis võimaldavad andmete taaskasutamist ja kõrvaldavad tõkked Euroopa andmemajanduse arengult. Sisult reguleerib määrus nii toodete kui ka teenuste tarbimise käigus	Helena Lepper (helena.lepper@justdigi.ee) Ott Velsberg (ott.velsberg@justdigi.ee) Stina Avvo (stina.avvo@justdigi.ee)

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
määrust (EL) 2017/2394 ja direktiivi (EL) 2020/1828 (andmemäärus)		Terviseamet Ravimiamet Transpordiamet Finantsinspektsioon Põllumajandus- ja Toiduamet Eesti Kaubandus-Tööstuskoda Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit Riigi Infosüsteemi Amet Eesti Linnade ja Valdade Liit Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon Eesti Andmekaitse Liit Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	loodud andmete kasutamist ning andmete jagamisega seotud küsimusi. Siseriiklikult vajalik rollide ja karistuste sätestamine.	

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
<p>E-identimise ja e-tehingute usaldusteenuste seaduse (EUTS) muutmine (seoses EL digiidentiteedi kukruga)</p> <p>EL digiidentiteedi kukru määruse (eIDAS määruse muutmine) täispikk nimi: Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2024/1183, millega muudetakse määrust (EL) nr 910/2014 seoses Euroopa digiidentiteedi raamistiku kehtestamisega</p>	<p>III-IV kv</p>	<p>Kirjalik konsultatsioon/arvamuse küsimine, vajadusel teemapõhised kohtumised. Lisaks avalik konsultatsioon, kõigil huvilistel võimalik tagasisidet anda.</p> <p>Esialgne nimekiri (võib muutuda): Ministeeriumid Andmekaitse Inspektsioon Transpordiamet Politsei- ja Piirivalveamet Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus Eesti Kaubandus-Tööstuskoda Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit Riigi Infosüsteemi Amet Eesti Linnade ja Valdade Liit Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Eesti Pangaliit</p>	<p>Eesmärk on tagada kogu liidus kasutatavate e-identimise vahendite ja usaldusteenuste asjakohane turvalisuse tase, et võimaldada füüsilistel ja juriidilistel isikutel kasutada õigust osaleda turvaliselt digiühiskonnas ning pääseda juurde internetipõhiste avalikele ja erasektori teenustele kogu liidus ning hõlbustada neil selle õiguse kasutamist.</p> <p>EUTSi tuleb peamiselt sätestada uued rollid, mis on seotud EUDI kukruga, ning karistused.</p>	<p>Mait Heidelberg (mait.heidelberg@justdigi.ee)</p> <p>Anna Mõtlik (anna.motlik@justdigi.ee)</p> <p>Stina Avvo (stina.avvo@justdigi.ee)</p>

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
Andmejälgija kohustuslikkuse ja andmete teabevärava VTK	II-III kv	<p>Kirjalik konsultatsioon/arvamuse küsimine, vajadusel teemapõhised kohtumised. Lisaks avalik konsultatsioon, kõigil huvilistel võimalik tagasisidet anda.</p> <p>Esialgne nimekiri (võib muutuda): Ministeeriumid Haldusalade IT majad Andmekaitse Inspektsioon Statistikaamet Maa- ja Ruumiamet Eesti Kaubandus-Tööstuskoda Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit Riigi Infosüsteemi Amet Eesti Linnade ja Valdade Liit Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon</p>	<p>Andmejälgija eesmärgiks on andmetöötluse läbipaistvuse tagamine, võimaldades pakkuda andmesubjektile selget ülevaadet tema andmetega sooritatud toimingutest. Terviklik ülevaade andmesubjektile kuvatakse Eesti teabeväravas.</p> <p>Andmete teabevärava loomine, eesmärgiga tagada Eesti andmete leitavus ning ühendada sarnased funktsioonid (avaandmete teabevärav ja Riigi Infosüsteemi haldussüsteemi funktsioonid).</p>	<p>Regiina Sepp (regiina.sepp@justdigi.ee)</p> <p>Kuldar Aas (kuldar.aas@justdigi.ee)</p> <p>Stina Avvo (stina.avvo@justdigi.ee)</p>

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
Tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu	III-IV kv	Riigikohus, esimese ja teise astme kohtud, Eesti Kohtunike Ühing, Õiguskantsleri Kantseleil, Eesti Advokatuur, Eesti Juristide Liit, Riigiprokuratuur, Registrate ja Infosüsteemide Keskus, Tartu Ülikooli õigusteaduskond, TalTechi õiguse instituut ja Tallinna Ülikooli Ühiskonnateaduste instituut	Eelnõu peamised muudatused, milleks on hagi tagamise avalduse läbivaatamise tähtaja pikendamine, lihtmenetluse piirmäära tõstmine, riigilõivu tagastamise võimaldamine riigilõivu tasunud menetlusosalisele kohtu algatusel ja teatud hagita menetlustes esitatud määruskaebuste läbivaatamine ühe ringkonnakohtuniku poolt, võimaldavad kohtute ressursi tõhusamalt kasutada ning kohtute töökoormust optimeerida. Kohtunikel jääb enam aega tegeleda keerukamate õigusvaidlustega.	Marilyn Reintamm marilin.reintamm@justdigi.ee

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
Kohtute seaduse ja teiste seaduste muutmise väljatöötamise kavatsus	II-III kv	Riigikohus, esimese ja teise astme kohtud, Eesti Kohtunike Ühing, Õiguskantsleri Kantseleil, Eesti Advokatuur, Eesti Juristide Liit, Riigiprokuratuur, Registrate ja Infosüsteemide Keskus, Tartu Ülikooli õigusteaduskond, TalTechi õiguse instituut ja Tallinna Ülikooli ühiskonnateaduste instituut	VTK põhiliseks eesmärgiks on eri piirkondade kohtunike ühetaolise töökoormuse saavutamiseks võimaluste loomine. Kohtud saavad kasutada parimal viisil inimeste valdkondlikke ekspertteadmisi ja materiaalseid ressursse võimalikult ühetaoliselt üle kogu kohtusüsteemi.	Marilyn Reintamm marilin.reintamm@justdigi.ee
Küberturvalisuse seaduse muutmine (VTK)	II-III kv	Ministeeriumid (ja valitsemisala asutused), Riigikantselei, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit, Eesti Linnade ja Valdade Liit, Eesti Pank, Finantsinspeksioon	Arvestades ümbritsevat keskkonda, uuendada küberturvalisuse nõudeid, vaadata üle subjektide ja kohustuste ulatus ning järelevalve meetmed.	Guido Päsuke guido.paasuke@justdigi.ee
Seadustes digivaldkonda puudutavate mõistete ühtlustamine (RSVS, KüTS, ESS, AvTS) eelnõu	III-IV kv	Ministeeriumid ja valitsemisala asutused, Riigikantselei	Ühtlustada seadustes erialaseid termineid ja nende kasutamist, et tagada parem õigusselgus	Guido Päsuke guido.paasuke@justdigi.ee

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
2. Euroopa Liidu õigusloomes osalemine (Eesti seisukohtade kujundamine, EL-i õigusakti menetlus)				
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eelnõu, millega kehtestatakse määruse (EL) 2016/679 täitmise tagamisega seotud täiendavad menetlusnormid COM(2023) 348	Algas 2023	Andmekaitse Inspeksioon, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Advokatuur, Eesti Juristide Liit, Tartu Ülikooli õigusteaduskond, Tallinna Ülikooli Ühiskonnateaduste Instituut, Tallinna Tehnikaülikooli õiguse instituut, Riigikohus, Tallinna Ringkonnakohus, Tartu Ringkonnakohus, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Õiguskantsleri Kantselei, Eesti Andmekaitse Liit, Eesti Tööandjate Keskliit, Tallinna Halduskohus ja Tartu Halduskohus.	Eelnõu eesmärk on kaitsta senisest paremini isikute õigusi olukorras, kus andmete töötlemine ja rikkumine leiab aset rohkem kui ühes Euroopa Liidu liikmesriigis. Ettepanekuga luuakse täpsustavad reeglid selle kohta, kuidas andmekaitseasutused menetlevad piiriüleseid juhtumeid ja millised on isikute menetlusõigused selliste juhtumite korral. Isikuandmete kaitse üldmäärust (edaspidi IKÜM) ei muudeta. Eesti seisukohad kinnitati Riigikogu EL asjade komisjoni 27.10.2023 istungil .	Kristel Niidas kristel.niidas@justdigi.ee
Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv, millega ühtlustatakse	Algas 2022	Kirjalikud konsultatsioonid, vajadusel teemapõhised kohtumised sidusrühmadega.	Direktiivi eesmärk on vähendada erinevusi liikmesriikide maksejõuetusõiguses, et	Ilona Pöld ilona.pold@justdigi.ee

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
<p>maksejõuetusõiguse teatavaid aspekte</p> <p>Kaasamiskiri huvigruppidele saadetud 13.01.2025</p>		<p>Riigikohus, kohtud, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda, MTÜ Eesti Kohtunike Ühing, Õiguskantsleri Kantselei, Eesti Juristide Liit, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Tartu Ülikooli õigusteaduskond, Tallinna Tehnikaülikooli õiguse instituut, Eesti Võlausaldajate Liit, Maksejõuetuse teenistus, Eesti Advokatuur, Eesti Pangaliit</p>	<p>suurendada maksejõuetusmenetluse prognoositavust, suurendada võlausaldajate jaoks pankrotistunud ettevõttest tagasisaadavat, vähendada investorite kulutusi teabe hankimiseks ning hõlbustada seeläbi piiriülest investeerimist.</p>	
<p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek taimekaitsevahendite ühtse täiendava kaitse tunnistuse kohta;</p> <p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek, milles käsitletakse ravimite ühtset täiendava kaitse tunnistust ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/1001, määrust (EÜ) nr 1901/2006</p>	<p>Algas 2023</p>	<p>Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ning Sotsiaalministeerium, Raviamet, Tervisekassa, Ravimitootjate Liit, Eesti Ravimihulgimüüjate Liit, MTÜ Eesti Proviisorite Koda, MTÜ Eesti Apteekrite Liit, Eesti Patsientide Liit, Eesti Patsientide Esindusühing, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Väike ja Keskmiste Ettevõtjate</p>	<p>Plaanitavate muudatustega avaneks võimalus anda ühtse toimega Euroopa patendi riikides välja ka ühtne täiendava kaitse tunnistus. Neid taotlusi vaataks läbi EUIPO koos liikmesriikide ekspertidega. Antud juhul liikmesriikide tasandi menetlust ei järgneks, kogu menetlus leiaks aset EUIPOs ning menetluse lõppedes antaks EUIPO</p>	<p>Kärt Nemvalts (Kart.Nemvalts@justdigi.ee)</p>

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
<p>ja määrust (EL) nr 608/2013;</p> <p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek taimekaitsevahendite täiendava kaitse tunnistuse kohta (uuesti sõnastatud);</p> <p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek ravimite täiendava kaitse tunnistuse kohta (uuesti sõnastatud).</p> <p>Kaasamine toimunud EE seisukohtade kujundamisel 2023.</p>		<p>Assotsiatsioon, Patendiamet, Patendivolinike Koda, Eesti Advokatuuri Intellektuaalse Omandi ja IT-õiguse Komisjon, Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA, Tartu Ülikool, Maaülikool, Tallinna Tehnikaülikool, Eesti Põllumajandus- Kaubanduskoda, Eesti Taimekaitse Selts.</p>	<p>poolt välja ühtne täiendava kaitse tunnistus. Täiendava kaitse tunnistuste taotlemine muutub ELis tervikuna odavamaks, vähenevad lõivud ja paraneb ligipääs täiendav kaitse tunnistuste infole ELis. Sellest oleks kasu nii geneeriliste ravimite kui ka biosimilaride tootjaile äritegevuse planeerimisel. Samuti oleks sellest kasu ka liikmesriikide tervishoiuasutustele, sh ravimite hinnastamisel ja hüvitamisel ning hinnaläbirääkimistel ja ravimihangete läbiviimisel, ka Eestis.</p> <p>Eesti seisukohad kättesaadavad Riigikogu ELAK kodulehelt.</p>	
<p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek, mis käsitleb sundlitsentsimist kriisiohje</p>	<p>Algas 2023</p>	<p>Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning Sotsiaalministeerium, Raviamet, Tervisekassa,</p>	<p>Algatuse eesmärk on tagada siseturu tõhus sundlitsentsimise kava kriisiohje eesmärgil.</p>	<p>Kärt.Nemvalts (Kart.Nemvalts@justdigi.ee)</p>

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
<p>eesmärgil ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 816/2006.</p> <p>Kaasamine toimunud EE seisukohade kujundamisel 2023.</p>		<p>Ravimitootjate Liit, Eesti Ravimihulgimüüjate Liit, MTÜ Eesti Proviisorite Koda, MTÜ Eesti Apteekrite Liit, Eesti Patsientide Liit, Eesti Patsientide Esindusühing, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Väike ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon, Patendiamet, Patendivoliniike Koda, Eesti Advokatuuri Intellektuaalse Omandi ja IT-õiguse Komisjon, Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA, Tartu Ülikool, Maaülikool, Tallinna Tehnikaülikool.</p>	<p>Esiteks võimaldab algatus ELil kasutada sundlitsentsimist EL kriisiohjevahendite kontekstis. Teiseks loob algatus EL hõlmava sundlitsentsimise süsteemi, millel on sobilikud omadused, et reageerida kiiresti kriisidele. Ettepanekuga ei ühtlustata siseriiklikke süsteeme, vaid luuakse lisarežiim terve EL jaoks, kui ELis mingi kriis aset leiab. Juhul, kui vabatahtlike kokkulepeteni õiguste omajaga ei jõuta, saaks kolmas osapool litsentsi ehk kasutusõiguse õiguse omaniku loata, aga kindlatel tingimustel ja õiguste omajale makstava tasu eest. Olemuslikult mõeldud eelkõige tervisekriiside jaoks ent selle alusel kuuluksid</p>	

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
			<p>lahendamisele ka keskkonna jm kriisid. Eesti seisukohad kättesaadavad Riigikogu ELAK kodulehelt. PL loodab oma eesistumise ajal triloogid lõpetada (2025 I pa).</p>	
3. Muud kaasamist eeldavad tegevused (strateegiad, analüüsid, projektid, seminarid vms)				
ESF+ projekti noorte õigusrikkujate retsidiivsuse vähendamine tegevused	Kaasamine toimub erinevate tegevustena läbi aasta	Erinevad õigust rikkunud noortega tegelevad avaliku sektori partnerid/asutused (nt HTM, MKM, SoM, SiM, sotsiaalkindlustusamet, PPA, prokuratuur, kohtud, õiguskantsleri kantselei vanglateenistus, kohalikud omavalitsused) advokatuur, ülikoolid ja mittetulundusühingud (STEP, Lootuse Küla, pereterapeutide liit, Eesti Linnade ja Valdade Liit jt).	Tööharjutus noortele kinnipeetavatele koostöös vanglate ettevõtluskeskusega. Perekeskse lähenemise juurutamine vanglates ja kriminaalhoolduses. Noorte radikaliseerumise ennetamine ja vastava teenuse väljatöötamine. Taastava õiguse teenuse tagamine noortele õigusrikkujatele. Noortega töötavate spetsialistide kompetentside arendamine ja hoiakute uurimine.	Stanislav Solodov (stanislav.solodov@justdigi.ee)

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
EK SD Reform kuriteoohvrite kaitse projekt IMPACT	Kaasamine toimub erinevate tegevustena läbi aasta	Erinevad kuritegudes kannatanutega kokkupuutuvad spetsialisid ja asutused nii avalikus kui kolmandas sektoris (ministeeriumid koos rakendusasutustega, kohalikud omavalitsused, tervishoiuvaldkonna organisatsioonid)	Kuriteoohvrite kaitse Eestis Justiits- ja Digiministeerium	Anna-Liisa Uisk anna-liisa.uisk@justdigi.ee
Vägivallaennetuse kokkuleppe 2021-2025 hindamine ja uuendamine	2025 II kvartal-IV kvartal	Kokkuleppe täitmisesse panustavad avaliku ja kolmanda sektori asutused	Tegevus on osa VV tööplaanist	Anu Leps Anu.leps@justdigi.ee
Riskikäitumise valdkonnaülese ennetuse huvikaitse ja kaasamisplaan	I kv 2025	Kaasamisviisid: kirjalikud konsultatsioonid, valdkondadevaheline tööühm, teemapõhised kohtumised sidusrühmadega, huvikaitse ja kaasamisplaani koostamine. Kaasatavad: valdkonnaülese ennetuse tööühma osalised (erinevad ministeeriumid ja valdkondlikud riigiasutused, kel ennetusega puutumus), valik ennetusnõukogu liikmetest, nt VATEK, Lastekaitse Liit, ELVL, Ennetuse valdkonnas	Valdkonnaülese ennetuses on vaja tõsta seotud osapoolte, sh poliitikakujundajate, valmisolekut ja panust ühisesse ennetuse planeerimisse ning arvestada suuremas määras teadusest tuleneva sisendiga. Läbi strateegilise kommunikatsiooni ja mõtestatud kaasamise suurendame ennetuse	Anu Leps Anu.leps@justdigi.ee

Nimetus	Kaasamise algusaeg (kuu või kvartali täpsusega)	Kaasamine (Kaasamistegevused ¹ , kaasatavate esialgne nimekiri)	Lisainfo (Lühidalt algatuse sisu, eesmärk, link, muu info)	Kontaktisik (Vastutava ametniku nimi ja e-post)
		tegutsevad vabaihendused, sh Heateo Sihtasutus, KÜSK, Vabaihenduste Liit, ennetustegevuste omanikud ja elluviijad, ennetuse teadusnõukogu	olulisuse mõistmist ja säästame nii riigi kui kohalikul tasemel ressursse ühise planeerimisega, kuna ennetusega saavutame kasu enne probleemkätumise eskaleerumist ja kulurohkemaks muutumist.	